

Janusz Podgórski

Borucino, st. 1, gm. Stężyca, woj.
gdańskie, AZP 14-37/-

Informator Archeologiczny : badania 25, 140-141

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

UZUPEŁNIENIA 1990 ROK

Bielsko-Biała, st. 36
gm. Stare Bielsko, woj. biel-
skie
AZP 107-47/—

Muzeum w Cieszynie

Badania prowadził mgr Wiesław Kuś. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Bielsku Białej. Kontynuacja badań z 1978 r. Średniowieczny kościół Św. Stanisława.

Kościół Św. Stanisława w Starym Bielsku jest jednym z najstarszych murowanych kościołów w woj. bielskim — czas jego powstania określono na podstawie badań historyczno-architektonicznych na 2 poł. XIV w. Na miejscu obecnego kościoła murowanego mógł jednak istnieć wcześniej kościół drewniany, o czym zresztą wspomina miejscowa legenda.

Pierwsze archeologiczne badania sondażowe przeprowadzone zostały w 1978 r. Ich ograniczony zakres pozwolił jedynie na określenie głębokości posadowienia fundamentu nawy oraz prezbiterium, która wynosiła odpowiednio 1,2 i 1,3 m. W wykopie natrafiono także na szczątki kostne pochodzące ze starego, prawdopodobnie średniowiecznego cmentarza rzędowego, którego kontynuacją jest dzisiejszy cmentarz.

Dopiero badania rozpoczęte wiosną 1990 r., związane z budową instalacji c. o., pozwoliły na założenie 5 wykopów rozmieszczonych w nawie, prezbiterium oraz przybudówce wieży. Wykopy w nawie wzdłuż ścian pozwoliły na zbadanie głębokości posadowienia fundamentu na całej długości nawy, która jak się okazało była zmienna i wynosiła przy prezbiterium 1,2, zaś w rejonie wieży 0,6 m. Bardzo istotne było odkrycie wewnątrz nawy kamiennego fundamentu, wyznaczającego swym przebiegiem zarys starszej, mniejszej nawy, prawdopodobnie o drewnianej konstrukcji ścian, przy zachowaniu murowanego prezbiterium. Ważnym miejscem badań okazało się przejście prezbiterium w nawę, gdzie odkryta została płytka posadzkowa wyznaczająca jeden z wcześniejszych poziomów posadzki (XVI w.), wiążących się z przebudowami wnętrza. Wykop założony wewnątrz przybudówki wieży potwierdził resztkami pochówków w drewnianych trumnach przyleganie średniowiecznego cmentarza bezpośrednio do ścian kościoła.

W trakcie badań uzyskano tylko kilka zabytków ruchomych: 3 fragm. naczyń datowane na XVI w., mosiężny napaśtek, fragm. szkła oraz krojcer Marii Teresy z 1761 r. i halerz z 1899 r.

Można przypuszczać, że ewentualne prace w rejonie ołtarza pozwolą na dalsze uzupełnienie materiału badawczego pomocnego w poznaniu początków tej budowli.

Materiały przechowywane są w Muzeum w Cieszynie.

Dalsze badania uzależnione są od prac remontowych w rejonie prezbiterium.

Borucino, st. 1
gm. Stężycza, woj. gdańskie
AZP 14-37/—

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadził mgr Janusz Podgórski. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku. Trzeci sezon badań.

Cmentarzysko płaskie kultury wschodniopomorskiej ze starszego okresu przedrzymskiego.

W sierpniu 1990 r. przebadano powierzchnię ok. 2 arów. Wykopy założono po wschodniej i po zachodniej stronie terenu badanego w sezonach 1988 i 1989. Uchwycono przypuszczalnie wschodni skraj cmentarzyska. Odkryto 6 obiektów (nr 24–29): 2 groby skrzynkowe, 3 jamy i skupisko ceramiki. Zlokalizowano również grób skrzynkowy nr 1 odkryty w 1972 r. i wydobyto resztki materiału ceramicznego i kostnego. Wśród odkrytych grobów jeden był całkowicie zniszczony i zawierał ułamki 2 popielnic i 2 pokryw. Drugi grób natomiast był całkowicie zachowany, nakryty płytą pokrywy i mieścił tylko jedną popielnicę z pokrywą.

Pozyskano materiał zabytkowy, na który składała się ceramika (naczynia, fragm. naczyń, pokrywy), przepalone kości ludzkie oraz węgiel drzewny.

Materiał zabytkowy i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania będą kontynuowane.

Brzezowa, st. 1
gm. Nowy Zmigród, woj. kro-
śnieńskie
AZP 113-71/—

Muzeum Okręgowe w Krośnie

Badania prowadzili mgr mgr Anna Muzyczuk i Jerzy Ginalski. Finansowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krośnie. Czwarty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne (VIII–IX w.), osada z późnego okresu rzymskiego.

Badania prowadzone w 1990 r. były kontynuacją wykopalisk z l. 1986–1988 i miały na celu rozpoznanie śladów osadnictwa w południowo-zachodniej części majdanu grodziska. Założono 3 wykopy o łącznej powierzchni 140 m², 2 z nich objęły swym zasięgiem część nasypu wału wewnętrznego. W wykopach pod cienką warstwą ziemi ornej zalegała warstwa podglebia, pod nią zaś twarda glina calcowa z wychodniami piaskowców.

W calcu uchwycono zarysy 36 dołków posłupowych o śr. od 10 do 70 cm, zróżnicowanych profilach (trapezowatych, trójkątnych, nieckowatych), z dnami na gł. od 50 do 70 cm. W bezpośrednim sąsiedztwie nasypu wału natrafiono pod warstwą podglebia na ciemnoszarą, zbitą ziemię — pozostałości osadnictwa wczesnośredniowiecznego, koncentrującego się przypuszczalnie w tej strefie. W wyeksplorowanej części nasypu wału wewnętrznego znalazła potwierdzenie, rozpoznana w poprzednich latach, jego ziemno-kamienno-drewniana konstrukcja. Istotną różnicę zaobserwowano w sposobie zabezpieczenia wału przed osuwaniem. Odkryto bowiem ślady po palach wbijanych parami co 20–40 cm, między które wpuszczane były belki.

Niezbyt liczny materiał zabytkowy pochodził w zdecydowanej większości ze strefy przywałowej i spod podstawy wału. Były to przede wszystkim fragm. obtaczanych garnków esowatych zdobionych ornamentem wielokrotnych linii falistych i dookołnych żłobków, datowane na VIII–pocz. IX w. W wykopach wystąpiły także ułamki naczyń z późnego okresu rzymskiego (m.in. ceramika siwa), drobne kości zwierzęce, polepa.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Krośnie.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.